

OBSAH

Predslov	5
1 Úvod do problematiky	7
1.1 Definícia epidemiológie	9
1.2 Epidemiologická metóda	10
1.3 Nutričná epidemiológia	12
1.4 Základné epidemiologické pojmy a vysvetlenia	13
1.5 Základné epidemiologické charakteristiky.....	16
1.5.1 Charakteristika sledovaných osôb	17
1.5.2 Charakteristika miesta	20
1.5.3 Čas	21
1.6 Meranie výskytu chorôb v populácii – indikátory choroby	22
1.6.1 Indikátory výskytu choroby	22
1.6.2 Indikátory výsledku choroby (indikátory prognózy).....	25
1.6.3 Indikátory zdravia populácie	27
1.6.4 Intenzitné stupne výskytu chorôb	28
2 Príčiny chorôb	31
2.1 Príčinnosť (kauzalita)	31
2.2 Asociácia (súvislosť, vzťah) príčin	32
2.3 Variabilita (menlivosť).....	33
2.4 Validita a spoľahlivosť.....	34
2.5 Skrining.....	37
3 Riziko vzniku choroby	39
3.1 Rizikové faktory vzniku choroby	40
3.2 Hodnotenie rizika (Risk Assessment)	41
3.3 Výpočet rizika.....	42
4 Príprava a uskutočnenie epidemiologickej štúdie	49
4.1 Prípravná fáza.....	49
4.2 Zber údajov epidemiologickej štúdie	51
4.3 Triedenie a sumarizácia získaných údajov	55
4.3.1 Chyby epidemiologického sledovania.....	56
4.4 Hodnotenie a vyvodzovanie praktických záverov	59
4.4.1 Matematicko-štatistické spracovanie výsledkov epidemiologických štúdií.....	59
4.4.1.1 Deskriptívna (popisná) štatistika	60
4.4.1.2 Analytická (inferenčná) štatistika	62
5 Epidemiologické štúdie	69
5.1 Observačné epidemiologické štúdie.....	69
5.1.1 Deskriptívne (popisné) epidemiologické štúdie.....	70
5.1.1.1 Ekologické (korelačné) epidemiologické štúdie (Ecological Study).....	71
5.1.1.2 Prierezové (prevalenčné) epidemiologické štúdie (Cross Sectional Study)	72
5.1.2 Analytické epidemiologické štúdie.....	72
5.1.2.1 Štúdie prípadov a kontrol (Case-Control Study)	73
5.1.2.2 Kohortové epidemiologické štúdie (Cohort Study).....	75
5.2 Intervenčné (experimentálne) epidemiologické štúdie (Intervention Studies).....	78
5.2.1 Kontrolované klinické epidemiologické štúdie	79
5.2.2 Kontrolované terénne epidemiologické štúdie	80

5.3	Metaanalýza	81
5.4	Najvýznamnejšie celospoločenské epidemiologické štúdie a intervenčné programy.....	82
6	Medzinárodné projekty organizované Svetovou zdravotníckou organizáciou – WHO	87
6.1	Odporúčané výživové dávky.....	91
6.2	Odporúčané dávky spotreby potravín.....	91
6.3	Sledovanie stavu výživy obyvateľstva.....	92
6.4	Spotreba potravín.....	95
6.4.1	Vývoj spotreby mäsa	97
6.4.2	Spotreba mlieka a mliečnych výrobkov	99
6.4.3	Spotreba vajec.....	100
6.4.4	Spotreba tukov	101
6.4.5	Spotreba cukru vrátane výrobkov z cukru	101
6.4.6	Spotreba obilnín (v hodnote múky)	102
6.4.7	Spotreba zemiakov a strukovín.....	103
6.4.8	Spotreba zeleniny a zeleninových výrobkov	103
6.4.9	Spotreba ovocia a ovocných výrobkov	104
6.4.10	Spotreba alkoholických a nealkoholických nápojov	104
6.4.11	Spotreba pitnej vody.....	106
6.5	Nutričné hodnotenie spotreby potravín	106
7	Dôsledky nedostatočného, resp. nadbytočného príjmu niektorých nutrientov.....	109
7.1	Kuchynská soľ.....	109
7.2	Jód	112
7.3	Vláknina (Dietary Fibre).....	113
8	Vybrané rizikové faktory životného štýlu z pohľadu epidemiológie.....	114
8.1	Nesprávna výživa	115
8.2	Fajčenie.....	116
8.3	Alkohol.....	120
8.4	Fyzická inaktivita	123
8.5	Psychosociálne rizikové faktory	125
9	Epidemiologická charakteristika najzávažnejších neinfekčných chorôb súvisiacich s výživou .	129
9.1	Kardiovaskulárne choroby	131
9.1.1	Ischemické choroby srdca.....	134
9.1.2	Cievne choroby mozgu	137
9.1.3	Hypertenzné choroby.....	138
9.1.4	Varixy dolných končatín – krčové žily	140
9.2	Hypercholesterolémia.....	141
9.3	<i>Diabetes mellitus</i>	144
9.4	Nadhmotnosť a obezita	147
9.5	Nádorové choroby.....	151
	Zoznam použitej literatúry	158
	Register	165

